

การนำวิธีการกันตัวผู้ร่วมกระทำความผิด เป็นพยานมาปรับใช้กับ

การสืบสวนและสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ป.

นางสาว ยนิษฐนันท์ พลรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นล้วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรบริษัทภูนิติศาสตร์อบรมหัวบังชิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-700-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018301

THE APPLICATION OF THE PROCEDURE OF EXCLUDING ACCOMPLICES
INVESTIGATION OF THE COMMISSION OF COUNTER CORRUPTION

Miss Kanithnun Polratana

A thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 944-579-700-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การนำวิธีการกันตัวผู้ร่วมกระทำความผิด เป็นพยาน

มาปรับใช้กับการสืบสวนและสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.บ.

โดย

นางสาวนิษฐุณัท พลรัตน์

ภาควิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์

บุญโญกาล

บัณฑิตวิทยาลัย จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นล้วนหนัง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
.....
(ศาสตราจารย์ ดร. ภาณุ วัชราภิຍ)

คณะกรรมการสอบบัณฑิตวิทยานิพนธ์

.....
.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวัญทย์ ยอดมนี)
.....
(รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญกาล)
.....
(อาจารย์ ดร. ประลักษณ์ ดำรงชัย)
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา สุวรรณ์)
.....
(อาจารย์ จรัญ ภักดีธนากร)

ฉบับนี้ พลังน์ : การนำวิธีการกันศัตรูร่วมกระทำการทุจริต เป็นพยานมาปรับใช้กับการสืบสวน และสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ป. (THE APPLICATION OF THE PROCEDURE OF EXCLUDING ACCOMPLICES TO THE INVESTIGATION OF THE COMMISSION OF COUNTER CORRUPTION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.วิระพงษ์ บุญไชยาส, 126 หน้า.

ISBN 974-579-700-6

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างหลักการกันศัตรูร่วมกระทำการทุจริต เป็นพยานที่ใช้กันอยู่กับแนวทางการสืบสวนและสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ป. และหลัก คํางประเทศที่เกี่ยวข้องบางหลัก เพื่อทราบข้อดีข้อเสียรวมถึงความเป็นไปได้ และผลกระทบค้างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการนำหลักการกันศัตรูร่วมกระทำการทุจริต เป็นพยานมาปรับใช้ในการสืบสวนสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ป.

ผลการศึกษาวิจัยทั้งที่ได้จากการวิจัยเอกสารและการวิจัยภาคสนามพบว่า การนำหลักการกันศัตรูร่วมกระทำการทุจริต เป็นพยานมาปรับใช้กับการสืบสวนและสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ป. จะช่วยให้มีเวลาด้านการขยายผลฐานหลักฐานลดน้อยลงไปได้อย่างมาก แต่มีข้อจำกัดในเรื่องของอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ป. ความคุ้มกันที่จะให้แก่พยาน ฐานะของผู้ร่วมกระทำการทุจริต และความสัมพันธ์ระหว่าง ป.ป.ป. กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจำเป็นต้องมีกฎหมายในส่วนค้างๆ ของการรองรับอย่างเด่นชัด ในท่านองเดียว กับ ป.ป.ป. ของคํางประเทศที่ได้นำมากล่าวเป็นศัวอย่าง ส่วนผลของการนำหลักการตั้งกล่าว มาใช้นั้น ประสิทธิภาพในด้านการดำเนินการทางอาญาจะมีมากกว่าในทางวินัยเมื่อจาก เป็นวิธีการที่มีจุดเริ่มมาจากรายงานการยุติธรรมทางอาญาและในการค่าเบินการทางวินัยของ ป.ป.ป. จะต้องมีคันสั่งกักกือ ก.พ. เข้ามา มีส่วนเกี่ยวข้อง การจะทำให้ประสิทธิภาพในการค่าเบินการทางวินัยมีมากขึ้นจึงต้องมีการออกบทบัญญัติ ให้สิทธิขาดกับคณะกรรมการ ป.ป.ป. มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อนำสั่นความชัดเจ้งที่อาจจะเกิดขึ้นจากบทบัญญัติที่ขัดกันระหว่าง ป.ป.ป. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

ภาควิชา ..... มีศึกษาครับ
สาขาวิชา ..... มีศึกษาครับ
ปีการศึกษา 2534

ตามมือชื่อนิติ ..... ณ ว .....
ตามมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ເນັ້ນເຕີບແກ້ໄຂກາກົດຍ່ອວິທະນີພາບແກ້ໄຂໃນກຽມສື່ເປົ້າງນີ້ເພີ່ມແຕ່ເນັດຍາ

KANITHNUN POLARATANA : THE APPLICATION OF THE PROCEDURE OF EXCLUDING ACCOMPLICES TO THE INVESTIGATION OF THE COMMISSION OF COUNTER CORRUPTION. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. VIRAPHONG BOONYOBHAS, 126 PP.

The objective of this research is to study the existing procedure of excluding accomplices as witnesses in comparison with the guidelines along which the Counter Corruption Commission (C.C.C.) makes its investigation and Certain relevant foreign legal principles. This aims to ascertain the advantages and disadvantages, the possibility, and the results of applying the procedure to the Counter Corruption Commission's investigation.

From the research, both documentary and in the field study, it has been found that the application of this procedure to the Counter Corruption Commission's investigation will help to reduce significantly the problem of lack of evidence Limitations, however, lie in the authority C.C.C., the protection of witnesses, the statuses of accomplice, and the relationship between C.C.C. and other concerned authorities, that last of which needs to be established on the basis of definite legal provisions, as is the case with foreign counter corruption commissions mentioned here as example.

As for the results of applying the procedure, it has been found that the application will be more effective in criminal prosecution than in disciplinary prosecution. This is explained by the fact that this procedure originated in the criminal justice process. In addition, disciplinary prosecution by C.C.C. inevitably involves either the wrongdoer's employing service or the Civil Service Commission. This means a need for a law according C.C.C. more of a decisive power than at present if the chances are to be removed of conflicting provisions of C.C.C. and the concerned services.

ភាគວິชา ..... ພຶສີຄາສຕ່ວ
ສາທາວິชา ..... ພຶສີຄາສຕ່ວ
ປັກເກມ 2534

ລາຍນູ້ອ້ອນສົດ ..... *.....*
ລາຍນູ້ອ້ອາຈາຍທີ່ປັກເກມ ..... *.....*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับเป็นคุณธรรมกำลังใจ กำลังความคิดของบุคคลหลายท่าน
หลายท่านที่มีให้ข้าพเจ้า นับแต่พี่ ๆ เมือง ๆ ที่กราบถวายเริ่มน้อห์มา ส่วนผู้ที่เป็นต้นคิดงานหัวชี้อ
วิจัยคือ คุณอภินันทน์ ไพบูลย์ ซึ่งยังเป็นคนช่วยดูดต่อประสานกับผู้ทรงคุณวุฒินำนักงาน บ.บ.บ.
และจัดทำข้อมูลเบื้องต้นให้ออกด้วย

ในแข่งขันความสมบูรณ์ในเรื่องที่นี่ ผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งได้แก่ ท่านอาจารย์
ที่ปรึกษา คือ ร.ศ.วีระพงษ์ บุญญาภิส แล้ว ดร.ประลักษณ์ ดำรงชัย ผู้เปรียบเสมือนอาจารย์
ที่ปรึกษาอีกท่านหนึ่ง ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านเพื่อให้คำแนะนำและตรวจสอบวิทยานิพนธ์
รวมทั้งเอื้อเฟื้อขอ้อมูลต่าง ๆ มาโดยตลอด ซึ่งก็ได้ คุณวิรจน์ ปัญจจวรศักดิ์ เป็นผู้แปลเอกสาร
ภาษาต่างประเทศให้อย่างละเอียด ตลอดจนผู้ที่ข่ายอำนาจความสะดวกในการสอบกิจกรรมนี้
บุคคลในหน่วยงานต่าง ๆ อันได้แก่ พ.ต.ต.เดชพงศ์ สุทธิชาญบัญชา จากกองบริหาร
คุณุคุณ คำจันทร์ จากสำนักงานอัยการสูงสุด คุณานันท์ อุ่น จากสำนักงาน ก.พ. และ
ผู้กิจกรรมล้มภารณ์แต่ละท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างดีเยี่ยม

ขอขอบพระคุณท่านที่ได้อ่านข้อมาข้างต้น รวมไปถึงผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วม
งานที่เปิดโอกาสให้เวลาเป็นเวลานานที่เดียวในการเขียนวิทยานิพนธ์จนสำเร็จเป็นรูปเล่ม และ
ที่ยาคไม่ได้ก็คือ ท่านกรรมการสอบ และท่านคณบดี อ.ประลักษณ์ รมว.วิทย์ ซึ่งหากขาดท่าน
เหล่านี้ไป ความสำเร็จของข้าพเจ้าก็จะไม่มีบังเกิดขึ้นอย่างแน่นอนเช่นกัน

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง และบุคคลอันเป็นที่รักของข้าพเจ้า
ทุกคน สำหรับกำลังใจที่มีให้เสมอมาจวบจนทุกวันนี้

สารบัญตาราง

หน้า

- ตารางที่ 1 เรื่องกล่าวหาร้องเรียนที่เข้าสู่สำนักงาน บ.บ.บ.
ผลการพิจารณาดำเนินการ ระหว่างปีงบประมาณ
2528 - 2532

41

- ตารางที่ 2 สัดส่วนของผู้ถูกกล่าวหา กับจำนวนเรื่องร้องเรียน

42

สารบัญแผนภูมิ

- แผนภูมิที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของลักษณะผู้ร่วมกระทำความทุจริต

54

- แผนภูมิที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการเรื่องกล่าวหาร้องเรียน

61

คำอธิบายคำย่อ

1. บ.บ.บ. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
2. คดีกรรมการ บ.บ.บ. หมายถึง คดีกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
3. บ.พ. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
กิตติกรรมประกาศ.....	๓
สารบัญตาราง.....	๔
สารบัญแผนภูมิ.....	๕
คำอธิบายคำย่อ.....	๖

บทที่

1. บทนำ

ความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	๑๑
สมมติฐาน.....	๑๒
ขอบเขตของวิทยานิพนธ์.....	๑๔
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๑๖

2. การกันตัวผู้ร่วมกรະทำความผิดเป็นพยานในชั้นพนักงานสอบสวน

เหตุผลและความจำเป็น.....	๑๗
กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง และอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน.....	๒๒
การรับฟังคำให้การของพยานผู้ร่วมกรະทำความผิด.....	๒๗
ความคุ้มกันพยานผู้ร่วมกรະทำความผิด.....	๒๙
ปัญหาเกี่ยวกับการกันตัวผู้ร่วมกรະทำความผิดเป็นพยาน.....	๓๒
ผลดี - ผลเสีย ของการกันตัวผู้ร่วมกรະทำความผิดเป็นพยาน.....	๓๖

3.	แนวความคิดในการนิวัธิการกันตัวผู้ร่วมกระทำความผิดเป็นพยาน มาใช้ในการดำเนินงานของคณะกรรมการ บ.บ.บ. เปรียบเทียบ กับวิธีการที่ใช้กันอยู่ร้อยทั่วไป เหตุผลและความจำเป็น.....	38
	ความแตกต่างระหว่างคืออาญาทั่วไปกับกรณีของ บ.บ.บ.....	44
	อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ บ.บ.บ.....	45
	ขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่.....	47
	ลักษณะของผู้ร่วมกระทำความผิด และวิถีทางเข้าสู่กระบวนการของ บ.บ.บ.....	53
	แนวทางการดำเนินงานของ บ.บ.บ.	60
	ผลของการขอแก้ไขพระราชบัญญัติ เพื่อเพิ่มอำนาจของคณะกรรมการฯ.....	63
	ความคุ้มกันพยานผู้ร่วมกระทำความผิด.....	66
	การรับฟังคำให้การของพยานผู้ร่วมกระทำความผิด.....	71
4.	กลุ่มของการสอบถาม สัมภาษณ์.....	73
	สรุปผลการสอบถาม สัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ.....	74
	สรุปผลการสอบถาม สัมภาษณ์ พนักงานอัยการ.....	77
	สรุปผลการสอบถาม สัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.พ.....	79
	การวิเคราะห์วิจัย.....	82
5.	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
	บทสรุป.....	86
	ข้อเสนอแนะ.....	90

บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวกภาษาไทย.....	100
ภาคผนวกภาษาอังกฤษ.....	118
ประวัติผู้เขียน.....	126